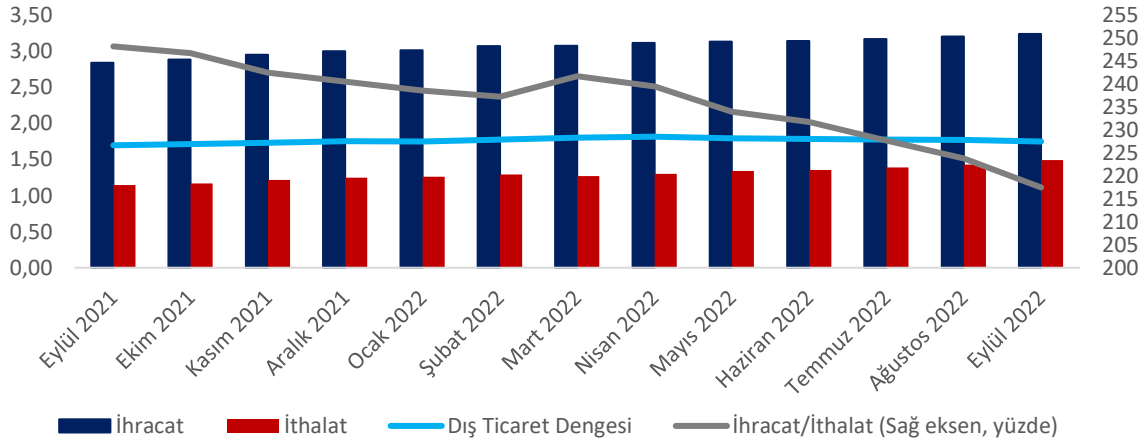

EYLÜL AYINDA İHRACAT YÜZDE 15,2 ARTARKEN İTHALAT YÜZDE 62 ARTTI, İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI GEÇTİĞİMİZ YILA GÖRE 31 PUAN AZALDI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Eylül 2022'de Konya'nın ihracatı 293,6 milyon dolar, ithalatı ise 155,8 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Eylül 2021'e göre yüzde 31 puan azalarak yüzde 217'ye gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Eylül 2022 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 71'ini karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 94,4 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).¹

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Eylül 2021 - Eylül 2022)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	236.194	330.622	-94.428	566.816	71%	5,5%	35,4%
Konya	3.244	1.492	1.753	4.736	217%	15,2%	62,0%

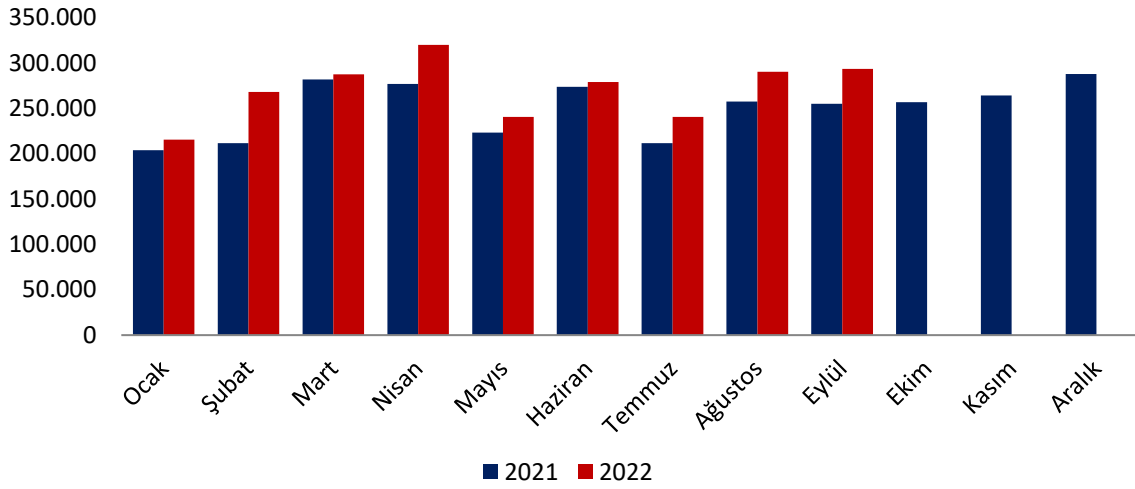
Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

¹ Özel Ticaret Sistemine göre dış ticaret istatistikleri esas alınmaktadır.

Konya'da ihracat geçen aya göre 3,2 milyon dolar artarken, yıllık bazda yüzde 15,2 düzeyinde arttı

Konya'da ihracat 2022 yılı Ağustos ayında 290,4 milyon dolar seviyesinde iken 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 3,2 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 38,8 milyon dolar artarak 293,6 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Ocak-Eylül 2022 döneminde ihracat geçen yılın üzerinde performans göstermektedir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2021-2022 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	203.949	211.704	281.758	276.958	223.145	273.717	211.503	257.388	254.839	256.744	264.272	287.865
2022	215.521	268.043	287.405	319.901	240.648	279.123	240.496	290.403	293.624	0	0	0

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

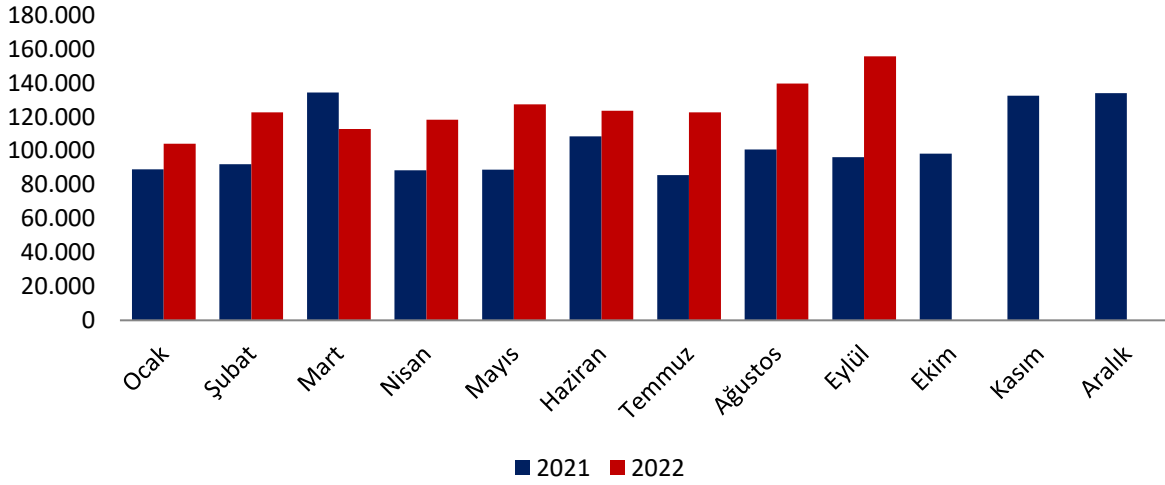
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	21,0%	22,8%	71%	79,1%	71%	59%	10%	68,9%	26,4%	21%	32%	22%
2022	5,7%	26,6%	2,0%	15,5%	7,8%	2,0%	13,7%	12,8%	15,2%			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'nın ithalatı yıllık bazda artış gösteriyor; artış hızı ihracatın üzerinde

Ağustos 2022'de 139,6 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Eylül 2022'de bir önceki aya göre 16,1 milyon dolar artarken, geçen yılın aynı ayına göre ise 59,6 milyon dolar artarak 155,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılında ithalat, Mart ayı dışında geçen yılın üzerinde seyretmekte olup artış hızları da ihracatın üzerindedir (Şekil 3 ve Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2021-2022 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	89.034	92.076	134.288	88.532	88.940	108.475	85.726	100.742	96.175	98.278	132.464	133.992
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	155.770			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	28,1%	19,5%	80%	45,3%	28%	41%	14%	12%	41,2%	33%	56%	31%
2022	16,9%	33,2%	-16,0%	33,7%	43,2%	14,0%	43,0%	38,6%	62,0%			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Eylül ayında “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Eylül 2022’de ihracat içinde yüzde 2,9’luk pay ile onuncu sırada yer alan “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” sektörünün ihracatı yüzde 114,5 artarak 8,4 milyon dolara ulaşmıştır. Ayrıca, “Kakao ve kakao müstahzarları” ve “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları” sektörlerinde yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında, toplam ihracat içinde yüzde 4’lük payı ile “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörü ihracatı en fazla daralan sektör olmuştur (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Eylül 2022
	Eylül 2022	Eylül 2021		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	91.536.378	71.584.214	27,9%	31,2%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	56.397.542	45.363.727	24,3%	19,2%
Demir veya çelikten eşya	18.037.795	14.880.286	21,2%	6,1%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	12.751.679	13.341.415	-4,4%	4,3%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	12.063.520	9.713.734	24,2%	4,1%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	11.747.127	21.912.583	-46,4%	4,0%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	11.152.707	11.340.336	-1,7%	3,8%
Plastikler ve mamulleri	10.707.891	8.925.586	20,0%	3,6%
Kakao ve kakao müstahzarları	9.308.308	5.863.420	58,8%	3,2%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	8.401.616	3.917.324	114,5%	2,9%
Toplam	293.624.378	254.839.455	15,2%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Eylül ayında “Şeker ve şeker mamulleri” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2021 Eylül ayında 122,8 bin dolar düzeyinde olan “Şeker ve şeker mamulleri” sektörünün ithalatı, 2022 Eylül ayında 5,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 3,4’e ulaşmıştır. Diğer taraftan, Konya’nın toplam ithalatı içinde yüzde 18,5’lik ağırlığa sahip “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları” sektörü bu ay en fazla ithalat yapılan ilk sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan “Plastik ve mamulleri” ile “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” ithalatı daralan sektörlerdir (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

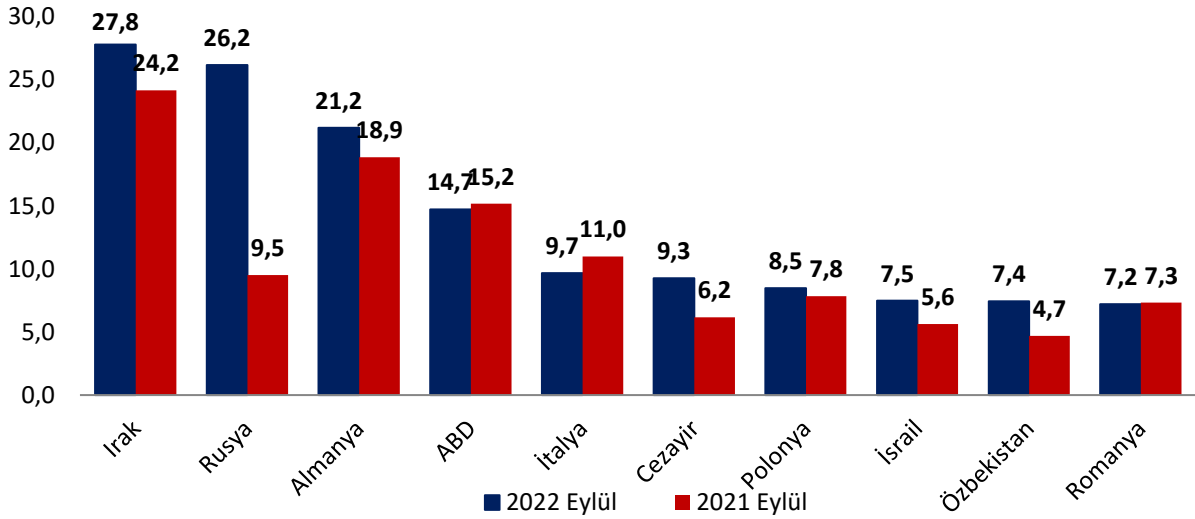
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Eylül 2022
	Eylül 2022	Eylül 2021		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	28.845.318	24.089.261	19,7%	18,5%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	28.565.326	2.238.894	1175,9%	18,3%
Hububat	17.083.121	17.165.010	-0,5%	11,0%
Demir ve çelik	12.099.724	5.050.534	139,6%	7,8%
Plastikler ve mamulleri	9.690.345	11.936.252	-18,8%	6,2%
Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar)	6.970.932	702.735	892,0%	4,5%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	5.950.727	6.054.764	-1,7%	3,8%
Şeker ve şeker mamulleri	5.360.065	122.866	4262,5%	3,4%
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	4.381.328	1.089.176	302,3%	2,8%
Demir veya çelikten eşya	4.068.055	2.869.463	41,8%	2,6%
Toplam	155.770.031	96.175.305	62,0%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'nın Eylül ayında Rusya'ya olan ihracatı yüzde 175 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Eylül 2022'de, ilk sırada yüzde 9,5'lik pay ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 3,6 milyon dolar artarak 27,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Irak'ın ardından 26,2 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Rusya gelmektedir. Rusya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre 16,7 milyon dolar artmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 8,9 olmuştur. Eylül ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Rusya, Özbekistan ve İsrail'dir. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 5 oranında payı olan ABD ve yüzde 3,3 oranında payı olan İtalya'ya ihracatı sırasıyla yüzde 3 ve yüzde 12 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ükelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Eylül 2022, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

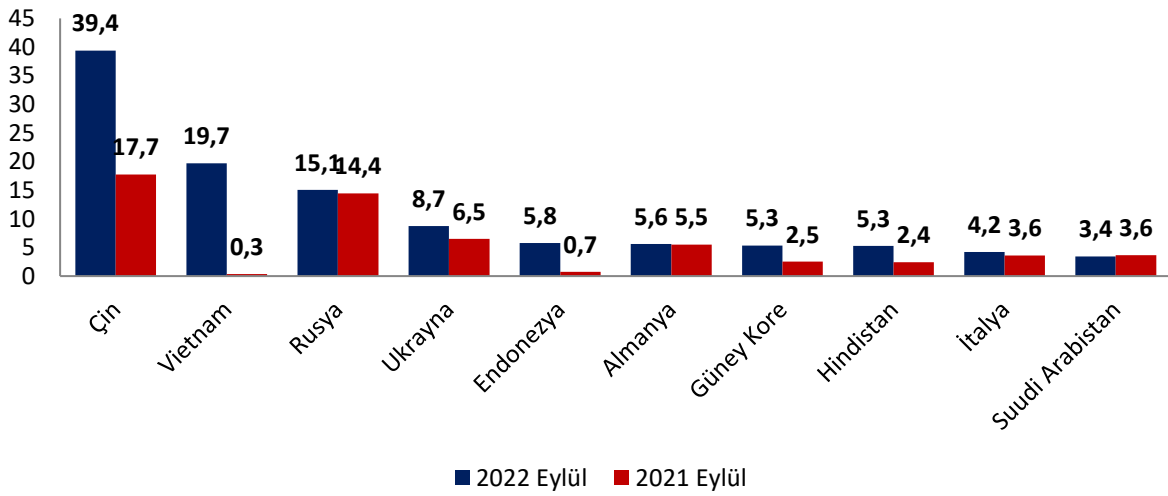
	Partner Ülke	İhracat (\$) Eylül 2022	Değişim (%) Eylül 2021-Eylül 2022	Pay
1	Irak	27.784.741	15,0%	9,5%
2	Rusya	26.171.481	175,0%	8,9%
3	Almanya	21.191.195	12,3%	7,2%
4	ABD	14.710.388	-3,0%	5,0%
5	İtalya	9.672.686	-12,0%	3,3%
6	Cezayir	9.260.917	50,5%	3,2%
7	Polonya	8.480.484	8,3%	2,9%
8	İsrail	7.477.141	32,8%	2,5%
9	Özbekistan	7.424.345	58,5%	2,5%
10	Romanya	7.194.257	-1,8%	2,5%
	Diğer	154.256.743	6,7%	52,5%
	Toplam	293.624.378	15,2%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Eylül ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 21,7 milyon dolar artarak 39,4 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 25,3 olmuştur. Eylül ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 12,6'lık pay ve 19,7 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Vietnam'dır. Söz konusu dönemde, Konya'nın Endonezya, Hindistan ve Güney Kore'den yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Eylül 2022, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Eylül 2022	Değişim (%) Eylül 2021-Eylül 2022	Pay
1	Çin	39.364.090	122,2%	25,3%
2	Vietnam	19.687.515	5712,7%	12,6%
3	Rusya	15.075.730	4,6%	9,7%
4	Ukrayna	8.733.247	34,3%	5,6%
5	Endonezya	5.772.754	680,5%	3,7%
6	Almanya	5.582.163	1,1%	3,6%
7	Güney Kore	5.336.422	111,2%	3,4%
8	Hindistan	5.262.979	115,3%	3,4%
9	İtalya	4.213.946	17,1%	2,7%
10	Suudi Arabistan	3.422.005	-5,7%	2,2%
	Diğer	43.319.180	11,8%	27,8%
	Toplam	155.770.031	62,0%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları